

Utredning med anledning av förvaltningsklagan i miljö- och vattenhushållningstillståndsärende

Stadsstyrelsen 03.10.2022
1172/03.04/2022

Beredare

Avtalssekreterare Johanna Harmaa, tfn 040 488 5916
fornamn.efternamn@pargas.fi

Ärende: LSAVI/11229/2022

Regionförvaltningsverket har 29.7.2022 mottagit [REDACTED] förvaltningsklagan där han klandrar miljöskyddsinspektör Petri Huovilas beredning av [bygg- och miljönämndens beslut 6.4.2022 § 56](#) som gäller nämndens utlåtande om ansökan om miljö- och vattenhushållningstillstånd för Heimon Kala Oy:s fiskodlingsanläggning i Storströmmen i Korpo. Regionförvaltningsverket har i enlighet med förvaltningslagen berett staden möjlighet att innan ärendet avgörs ge sin skriftliga förklaring och utredning i ärendet. Regionförvaltningsverket ber också att miljöårdsinspektören ska beredas möjlighet att bli hörd. Av utredning bör åtminstone följande framgå

- utlåtande
- hur en eventuell ökning av utsläpp har beaktats i utlåtandet
- övriga i förvaltningsklagan nämnda omständigheter.

Förvaltningsklagan

Enligt klagande har miljöårdsinspektör Petri Huovila berett ett vilseledande utlåtande i ärende 397/11.01.00/2022 som gäller ansökan om miljö- och vattenhushållningstillstånd för Heimon Kala Oy:s fiskodlingsanläggning i Storströmmen i Korpo. Enligt klagande låter Huovila klart förstå att utsläppen inte skulle öka trots de planerade ändringarna i verksamheten som framgår av tillståndsansökan. Klagande kritiserar det att Huovila använder sig både av de kemiska beteckningarna (P och N) och själva begreppen för fosfor och kväve. Enligt klagande har Huovila inte beaktat HFD:s beslut 3811/2017 fastän han har känt till beslutet. Klagande anser också att det är vilseledande att påstå att verksamheten inte utvidgas fastän verksamheten i Hupaniitty i Gustavs flyttas till Storströmmen. Enligt Huovila förblir utsläppen på nuvarande nivå pga användningen av ny teknik. Enligt klagande skulle det inte finnas något behov av en tillståndsansökan ifall ny teknik i verkligheten skulle leda till att utsläppen minskar. Att hänvisa till det allmänna tillståndet i Skärgårdshavets är vilseledande i ett fall där det är frågan om en kraftigt ökad punktbelastning i Korpo. I helhet strävar inte Huovilas text till att ge beslutsfattarna en objektiv bild av ärendet, vilket inte kan anses vara god tjänstemannased.

Miljöårdsinspektör Tomas Kull har nedan redogjort för tillståndsärendet. I redogörelsen ingår en bedömning av miljöårdsinspektör Petri Huovilas beredning av nämndens utlåtande samt en detaljerad utredning av mängden utsläpp.

Miljöårdsinspektör Tomas Kulls redogörelse

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har 21.5.2014 (dnr ESAVI/714/04.08/2010) beviljat Heimon Kala Oy fortsatt miljö- och vattenhushållningstillstånd för fiskodlingen i Storströmmen. I fiskodlingen uppföds regnbågsyngel som är första året i havet. Tillståndet är giltigt t.o.m. 31.12.2022 eller tills ett nytt tillståndsärende har avgjorts genom ett laga kraft vunnet beslut ifall en förnyad ansökan inlämnas senast 31.10.2021. I tillståndsbeslutet begränsades odlingskassarnas sammanlagda areal till högst

2 400 m² och för mängden fosfor och kväve som fodret högst får innehålla sattes en gräns på 1 400 kg fosfor och 10 000 kg kväve per år. Sökanden hade 2010 ansökt om att få sammanslå fiskodlingarna i Pukkeenluoto och Hupaniitty med fiskodlingen i Storströmmen och av denna anledning öka odlingskassarnas sammanlagda areal till 4 600 m², samt höja mängden fosfor och kväve i fodret till högst 2 500 kg fosfor och högst 18 500 kg kväve per år. Vasa förvaltningsdomstol och högsta förvaltningsdomstolen har genom beslut (VFD 9.3.2016 nr 16/0111/3 & HFD 9.8.2017 dnr 1069/1/16) fastställt regionförvaltningsverkets beslut.

Heimon Kala Oy har 29.10.2021 (dnr ESAVI/37531/2021) inkommit med en förnyad tillståndsansökan, enligt vilken företaget ansöker om tillstånd att få sammanslå fiskodlingen i Hupaniitty med fiskodlingen i Storströmmen samt öka mängden kväve i fodret från 10 000 kg till högst 12 700 kg per år. För mängden fosfor i fodret ges däremot motstridiga uppgifter i ansökan. I den löpande texten i ansökan nämns upprepade gånger att gränsen för fosfor bibehålls oförändrad, dvs 1 400 kg per år. I tabell 3 och tabell 6 i ansökan anges däremot fosformängden 1 600 kg per år. De utsläppsberäkningar som presenteras i kapitel 6.1 i ansökan (512 kg fosfor och 8255 kg kväve) gäller för 1 600 kg fosfor och 12 700 kg kväve i fodret under antagandet att 32 % av fosfor och 65 % av kvävet i fodret hamnar i vattendraget.

För fiskodlingen i Hupaniitty som är tänkt att sammanslås med fiskodlingen i Storströmmen har VFD (1.7.2016 nr 16/0348/3) och HFD (26.4.2018 dnr 2656/1/16) slagit fast en övre gräns för mängden fosfor i fodret till 360 kg och mängden kväve till 2 700 kg per år. Om det nya tillståndet för fiskodlingen i Storströmmen beviljas i enlighet med ansökan så avslutas fiskodlingen i Hupaniitty och dess tillstånd upphävs när det nya tillståndsbeslutet för Storströmmen vunnit laga kraft.

I Huovilas beredning ges en saklig sammanfattning av ansökan. Av beredningen framgår klart och entydigt att Heimon Kala Oy ansöker om tillstånd att få sammanslå fiskodlingen i Hupaniitty med fiskodlingen i Storströmmen och att Hupaniittys odlingsvolym därmed flyttas till Storströmmen. I beredning nämns att odlingskassarnas sammanlagda storlek i Storströmmen bibehålls oförändrad, att sökanden vill höja tillståndsgränsen för mängden kväve i fodret från 10 000 kg till 12 700 kg per år. I beredningen nämns den enligt ansökan beräknade näringsbelastningen på vattendraget efter sammanslagningen, dvs 512 kg fosfor och 8 255 kg kväve per år, som alltså gäller för en fosformängd om 1 600 kg och en kvävemängd om 12 700 kg i fodret per år under antagandet att 32 % av fosfor och 65 % av kvävet i fodret hamnar i vattendraget. I beredningen kunde det här ha varit på sin plats att som jämförelse nämna att den faktiska näringsbelastningen på vattendraget från fiskodlingen i Storströmmen under åren 2008 - 2012 var i genomsnitt 740 kg fosfor och 5 800 kg kväve per år (uppgifter från det befintliga tillståndet) medan näringsbelastningen under åren 2016 - 2020 var i genomsnitt 477 kg fosfor och 5 250 kg kväve per år (från tabell 2 i ansökan) i stället för jämförelsen med de årliga utsläppen från Pargas reningsverk. Om tillväxten i kg fiskvikt vid fiskodlingen i Storströmmen tillåts öka från nuvarande 161 077 kg per år (genomsnitt för åren 2016 - 2020 enligt tabell 2 i ansökan) till 196 899 kg per år torde de faktiska utsläppen framöver bli $(196\,899\text{ kg}/161\,077\text{ kg} \times 477\text{ kg fosfor/år} = 583\text{ kg fosfor/år}$ och $196\,899\text{ kg}/161\,077\text{ kg} \times 5\,250\text{ kg kväve/år} = 6\,417\text{ kg kväve/år}$.

I det befintliga tillståndet för fiskodlingen i Storströmmen och ej heller över lag i miljö- och vattenhushållningstillstånd för fiskodlingar ges det några utsläppsgränsvärden utan enbart gränser för den mängd fosfor och kväve (i kg)

som fodret högst får innehålla under ett år. Därtill kan det i tillstånden ges målsatta specifika utsläppsvärden, t.ex. högst 5,5 g fosfor och högst 40 g kväve per kg fisktillväxt. Som framgår av tabell 2 i ansökan ligger de specifika utsläppen för fosfor och kväve från fiskodlingen i Storströmmen under åren 2016 - 2020 långt under de målsatta specifika utsläppsvärdena, dvs i genomsnitt 2,96 g fosfor och 32,62 g kväve per kg fisktillväxt. För att kunna sammanslå fiskodlingen i Hupaniitty med fiskodlingen i Storströmmen behöver sökanden alltså ansöka om en ökning av mängden fosfor och/eller kväve som fodret högst får innehålla under ett år även om de målsatta specifika utsläppsvärdena i nuläget kraftigt underskrids. Verksamhetsutövaren har enligt 29 § och 89 § miljöskyddslagen (527/2014) rätt att ansöka om tillstånd för (väsentliga) ändringar i verksamheten.

Regionförvaltningsverket ansåg i sitt tillståndsbeslut 21.5.2014, samt därefter även VFD (9.3.2016 nr 16/0111/3) och HFD (9.8.2017 dnr 1069/1/16) med anledning av sökandens besvär, att det för fiskodlingen i Storströmmen då inte fanns förutsättningar för att bevilja sökanden tillstånd till att i det närmaste fördubbla mängden fosfor i fodret från 1 350 kg till 2 500 kg och mängden kväve från 9 750 kg till 18 500 kg per år. De nu ansökta mängderna är betydligt mindre, därtill har odlingstekniken och fiskfodret förbättrats så att näringsbelastningen på vattendraget inte nämnvärt avviker från vad den i genomsnitt var åren 2008 - 2012 även om produktionsmängden (tillväxten) skulle höjas till 196 899 kg per år. Det är tillståndsmyndigheten, dvs regionförvaltningsverket i Södra Finland, som avgör om förutsättningarna för beviljande av tillstånd enligt 49 § miljöskyddslagen (527/2014) är uppfyllda. Pargas stads bygg- och miljönämnd har bara framfört sin åsikt i ärendet.

Beträffande användningen av de kemiska beteckningarna N och P i beredningen så bör man beakta att beredningen i första hand är avsedd för nämndens medlemmar. Användningen av beteckningarna N och P parallellt med begreppen kväve och fosfor torde vara bekant för nämndens medlemmar och vid oklarheter har nämndens medlemmar alltid möjlighet att fråga föredraganden i ärendet. Avsikten har således inte varit att vilseleda någon och det framgår nog ganska klart av textens sammanhang att beteckningarna N och P syftar på kväve och fosfor. I den svenska översättningen av beredningen används enbart begreppen kväve och fosfor.

Miljövärdinspektör Petri Huovilas kommentarer till anmärkningarna i förvaltningsklagan bifogas beredningen som bilaga.

Bilaga	Miljövärdinspektörens kommentarer 13.9.2022
Kompletterande material	Regionförvaltningsverkets begäran om utredning och förklaring Förvaltningsklagan 29.7.2022 Ansökningshandlingarna (länk till Regionförvaltningsverkets hemsida)
Föredragande	Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Stadsstyrelsen beslutar ge utredningen ovan med bilagor som sin förklaring med anledning av [REDACTED] förvaltningsklagan.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Regionförvaltningsverket
